

БИЛТЕН ПЛАНИНСКОГ КЛУБА РАДНИЧКИ

Година 62.

Београд, април 2016.

Број 26

Цена: по жељи, одредите сами

Негде горе, баш горе, много изнад високе Чомолунгме или Сагармате, како је коме мило, дружи се велика и, нажалост, све већа скупина.

Волимо о њима да размишљамо као о неком Небеском одбору који чврсто сарађује са земаљском централом Клуба. Ту су они, не видимо их, али знамо, ту су. Кад год застанемо, било у Клубу или у навези, невидљива рука неког од њих спусти нам се на плећа и лако нас погура напред - или навише.

Кад виде како четвртком препричавамо где смо све били и где ћемо бити, срца су им пуна милине од жара којим говоримо. Кад нас виде како после састанка уз осмехе наздрављамо једни другима, па и њима тамо горе, сетно се погледају и климну ћутке говорећи: "Добар смо посао обавили".

Волимо да верујемо да јесу. Да су заиста оставили Клуб људима који умеју да воле - планину и једни друге. Људима који нису чланови Клуба, већ чланови Велике Породице. Са највећим могућим слово П.

Планинарске Породице.

Седе тако горе и наздрављају брат-брату заједно са нама, певају и веселе се.

Или седе и напето посматрају кад неко од нас пење ко-зна-коју хиљаду метара надморске висине, па уз намрштене узвике једно друго поклапају, саветујући нас – где сад ногу, а где руку.

Недостају нам, то је глупо и рећи.

Сећамо их се непрестано - још глупље.

Знају они то. Зато су и ту. Док је нас – биће и њих.

Само још да схватимо да је то један од наших најважнијих задатака.

Да речи о њима пренесемо даље - шапатам, ветром, стазом, њиховим ко-рацима...

Сви да чују каква се екипа окупила горе, баш горе, много изнад високе Чомолунгме или Сагармате, како је коме мило.

А. Лазић

1

2

1. Група наших планинара у Грбаји
2. Мучањ 1958.
3. Зидање дома у Грбаји 1963.
4. Дом, с погледом на Северни врх и Очњак

3

4

Бранко Котлајић – СЛУЧАЈНИ ПЛАНИНАР, А НАЈВЕЋИ ЗАЉУБЉЕНИК У ПЛАНИНУ (М. Лазић)

Можда је то, стварно, био случај...

После свих ратних страхота, страдања и подела, велики број наших, сад већ небеских планинара, схвата да своје идеје о демократији и успомене из “шуме”, затвора, ЈВУО и Равне горе, могу најлакше и најбезбедније да поделе са својим друговима на планини. Тако настаје “Раднички”.

Али, планина их узима под своје и у свом загрљају их држи довека, а сигуран сам, и сад.

Тако “случајни” планинар и алпиниста открива долину Грбаја, о којој је до тад само читао по малобројним планинарским часописима. Тада му се и рађа “суманута” идеја да ту никне наш Дом. Зато је и правда и највеће признање што сада носи његово име.

Случај је и то што се са мојима (оцем и чичом) зна најпре из ратних дана и потом, из затвора. Пријатељство преживљава, као и они, и бива све јаче.

Био сам привилегован да сам могао да наставим то пријатељство, како на планини, тако и при рађању Бранкове две књиге. Његове речи на крају планинарске биографије “Живот са планинама” – “Мићо, хвала ти. Тачка”, значе ми више од било ког успона с њим. А било их је доста.

Нећу да се присећам Проклетија, Комова, Маглића и Дурмитора. Сећам се сад најпре случајног, а неуспелог успона на Островицу. Фебруар 1982. У Београду промиче неки снег, а Бранко, Раша (Радомир Радовић, мој друг и наш, сада такође небески планинар) договорили смо се да одемо на слеђену Островицу, јер смо нас двојица тамо бивали само лети, а Бранко инсистира да је видимо и зими. Крећемо мојом “пеглицом”, на ужас путара на Ибарској магистрали, јер је тамо већ мећава и аутомобили су ретки. Пар километара пре Ћелија,

Бранко каже да ипак нисмо “потрефили” дан па, уместо Островице, идемо на Врапчије (или данас Враче) брдо, да нам покаже место где је погинуо Димитрије Туцовић. Тада нам каже: “Нека чека Островица, важно је да смо се прошетали”.

Свако планинарење с њим било је својеврсна шетња. Волео је да види сваки цвет, дрво, неку животињу. Не памтим да смо се икада задржали мање од 15 минута у разговору са неким мештанином на кога бисмо на-трапали по планинама. Њему је сваки корак по планини био непроцењив. Увек смо неку туру завршавали са ранчевима пуним зеља, сремуша и сличног “блага” које бисмо налазили. Али, једном нисмо имали никакву

згодну кесу да Бранко набере изданке бора за чувени тетка Зоричин сок, па их је брао у капу. Кад сам, после два-три дана, дошао код њих на сок, рекао ми је да је Зорица хтела да га пребије, јер му је капа била сва улепљена од смоле. Ипак, сок је био предиван и још памтим тај укус.

Долазио је на сваку славу моје мале породице, до неке 2000. године. Седао би у воз у Ражани, дошао да честита славу, отишао да обиђе своју децу, и враћао се у свој “замак” под Субјелом. А тад, те неке године, рече ми да не може да дође. Ја сам претрнуо, помисливши да није добро и да не може да издржи пут, јер ми је већ тада признао да има здравствених проблема. Рекох му да није страшно,

па га, онако изокола, упитих да ли је здравље проблем. Рече ми да није то, него да његов први комшија, на километар од његове куће у Ужичкој Мионици, очекује да Бранко дође код њега, који исто слави св. Николу, да “врте колач”. Рекох да није проблем, комшија је пречи од кошуље, а он ме опет уплаши, рекавши ми да се плаши тог одласка. Опет се, у себи, препадох, па упитих некако шта је ту проблем, а он ми мирно рече: “Ма, знаш, примам неке инјекције, оне

су на бази неких хормона, женских, а тамо се сви сељаци за славу љубе у уста, па се бојим да не поклекнем под старе дане!”

Тако ведрог духа остао је до последњег даха. Није се предавао и 2003. године поново је попео Северни врх (у 79. години) са Бојаном и Пеђом. Рече ми да се бавио туризмом – каже, сишао сам све на туру.

То је наш Бранко – неуништиви.

Добривој Гаћеша

(М. Лазић)

Наш неуморни чика Добрица, увек спреман да помогне, поготово кад су потребне веште и јаке руке. Био је ВКВ металац, наставник практичне наставе у Машинском Образовном Центру.

Иначе, да се зна, Добрица је био инвалид - на Сремском фронту, због промрзлина, изгубио је више прстију на ногама, али захваљујући снажним рукама, са успехом је прелазео и најтеже смери.

Био је члан Алпинистичког одсека Београда од оснивања, 1951. године. Фебруара те године одржан је први алпинистички течај ПС Србије на Сувој планини, кад је Добрица са Звонком Блажином и Иваном Стојановићем испењао прве смери, две по тоцилима Трема (1.808 м) и Големог кама и две јако тешке, каминске смери, у Рженцу (1.143 м) и Голашу (1.388 м). Нешто касније, у марту, Гаћеша са друговима врши зимски првенствени успон кроз 400 метарску јужну стену Крша Чврље (2.460 м) у Проклетијама.

Од 15. до 23. јула исте године, одржан је летњи алпинистички течај у Горњачкој клисури. Том приликом Добрица опет има првенствене успоне - смер Раз ладне воде, Првомајска, Чернејева, Централна смер и смер Беле плоче.

1952. године, о првомајским празницима долази до првог успона у групи Кучког Кома под зимским условима. То је успон Ивана Стојановића и Добривоја Гаћеше на Северни врх (2.483 м) из Међукомља, са силаском који представља пењачку смер и под летњим условима.

1953 године, скок у пети тежински степен у дугим смерима, обележава успон навезе Звонимир Блажина - Добривој Гаћеша: Централна смер у Шпику.

Добрица се прикључује “Радничком” 1955. године.

1982. на предлог Добрице Гаћеше, “Раднички” прихвата идеју да се организују походи и успони у високе планине, у знак сећања на преминуле чланове Друштва.

2002. године, поводом 50. годишњице првенственог зимског успона на Комове, Добрица Гаћеша је, у друштву млађих планинара Радничког, поновио успон после пола века, у својој 79-ој години.

Као врсан мајстор и неуморни прегалац, иницијатор је и извођач многих радова у планинарским домовима, посебно у нашем Дому у Грбаји. Треба знати да је и пећ у биваку на Дурмитору његових руку дело.

Здрав и снажан, био је “инфициран” и другим спортовима, па је седамдесетих година прошлог века, са својим сином, веслао у кајаку од извора Дунава до Београда. О томе нам је и причао, уз дијапозитиве, на предавању у клубу, 12. септембра 2002. године.

Памтићемо га као тихог и повученог, али увек са благим осмехом на лицу.

Звонимир Блажина – ДАСА С ВЕСПОМ (М. Лазих)

*“Слушај како
пева клин...”*

“Слушај како пева клин...”

Само слушај, чујеш како се повећава висина тона, као да пева више лаге? Тако ћеш најбоље знати да ли може да нас држи. Мораш пажљиво, ова Северна Триглавска је гадна, крушљива је и камен није свугде здрав... Сад је у реду, можемо обојица да висимо безбедно... ‘Оћеш да се ‘обесимо’ за пробу?”

Тога се сећам, осигурали смо се и направили паузу, ја сам завио цигарету, а он напунио лулу...

Он се добро сећао тренутка кад смо се упознали. Ја нисам... Био сам недоношче, једва “претекао”, а они, другари мог Тате и мог Чиче, сви су се толико напили у нашој кућици у Звечанској улици, па су све поразбијали тако да сутрадан није било ниједне чаше и тањира у кући. Тако су ми причали...

Причали су ми и о дану кад су ме довели у Раднички први пут. Био сам у Чичином ранцу. И тога се не сећам. Имао сам непуну годину и по.

Прва сећања на мог “тренера”, “учитеља алпинизма”, обожаватеља класике и хорова, збивају се са неких мојих 7 година. Већ смо у стану, код “Липовог Лада”, а Звоне долази на веспи и вози ме по крају... Нико срећнији од мене тад, кад је веспа била нешто нестварно. А кад смо Тата и ја дошли код њега неком приликом после те прве вожње, још веће запрешћење – веспа виси изнад улаза у зграду, подигнута чекрком на висину од пар метара, за сваки случај...

Он је био човек који није дозвољавао изненађења никакве сорте. Зато сам, идући с њим по планини, био сигуран и безбедан, као да сам у мајчи-

ном крилу. У његовом руксаку, величине овеће нахтасне, било је свега што би неком планинару могло икад да затреба... Чак и кад смо ишли макар само на Авалу... За сваки случај.

А кад смо, са неких мојих 15-16 година, ишли из Пећи на Проклетије, па удари гадна мећава, и Звоне рече: "Саћемо да копамо вучју јаму". Ја препаднут... Какви вукови, каква јама! А кад смо се унутра "разбашкарили" и лепо је угрејали свећом, заспао сам као беба, да бих ујутру видео најлепше сунце по снегу које памтим.

Сећам се и те Триглавске стене. Идем први у навези, Звоне ме тестира

Уобичајен приказ на планини
– Звоне са "нахтасном" на леђима

и прича како треба да полажем алпинистички... Ја, већ тад некако схватам да нисам ни за какве испите и да никад нећу ништа "дипломирати", па избегавам причу.

Одједном, неки шум, као да се појачава ветар, кога уопште нема. Звоне виче да се осигурам, допењава до мене и онда гледамо двојицу који са змајевима полако круже поред Триглава.

Исто вече, у дому на Кредарици, пијемо пиво, а Звоне ме утишава, осулушкујући разговор иза себе. Неки причају словеначки. Звоне разуме. Каже ми да су то она двојица на змајевима, који се питају које су оне две будале на стени које су видели. Онда се окреће и представља нас – "две будале". Цело то вече убеђујемо једни друге ко је већа будала.

Сећам се свега... Сећам се његове похвале, јер сам са неким другарима из Хрватске 1972. године одустао од успона на Мон Блан ди Такил, сетивши се његових речи:

"Мораш да осетиш планину. Ако ти некад не да да се попнеш, бићеш већи фрајер ако одустанеш, него ако идеш на силу..."

Попели смо се на Мон Блан ди Такил већ следеће године, без икаквих проблема.

Знам да и сад пази на мене, иако ме више нема на ужету.

Хвала ти, Звоне.

Милорад Мирковић

– ЛАТИНО-ЏЕНТЛМЕН ИЗ СРЦА СРБИЈЕ

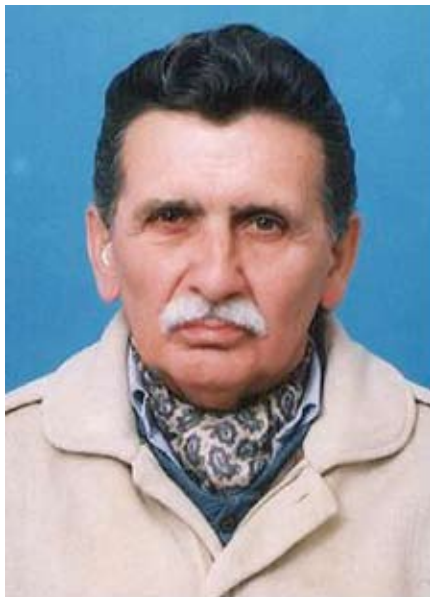
(А. Лазић)

Звали смо га Мали Мирко.

Био је то, премда нижи, један од маркантнијих мушкараца који су икада крочили у наш Клуб. О његовом шарму, џентлменству и фантастичним речима нашироко се говорило.

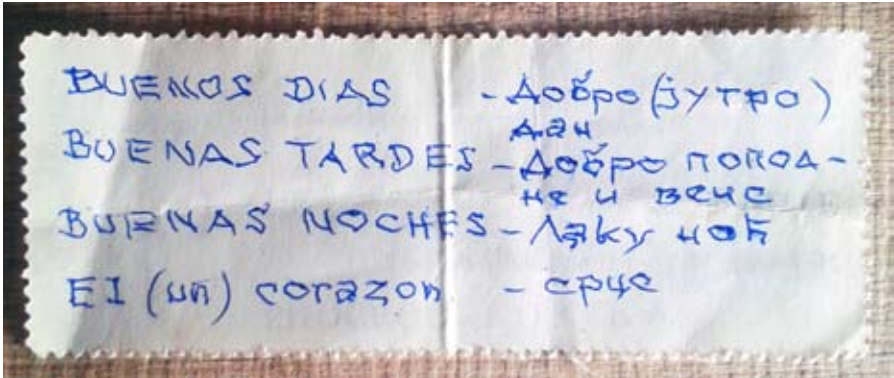
Ушао би у салу, пришао свакој женској особи, па и мени која сам тад била девојчица - и пољубио руку. Продоран поглед и блажени осмех давали су вам утисак да тог симпатичног деку познајете годинама, деценијама (чак и ако ни сами не живите толико дуго). Умео је да вам се подвуче под кожу, да вас заинтригира детаљима, па да о неким његовим причама или предавањима исповедате и годинама касније пријатељима, као да је реч о каквом мудрацу или бар славној личности.

Предавања која је држао била су предивна, на његов помало трапави начин. Био је наглув и морао је да чита са листа о појмовима који су били на његовим старим прелепим фотографијама. Седео би крај дијапројектора и читао, закачивши лампу са штапаљком за сто, а слушни апарат би појачао колико год да је та технологија у то доба то омогућавала па се неретко салом ширио неподношљив писак. Неподношљив, али ми смо га подносили - због њега.

Био је заљубљен у Перу и језеро Титикака, његови слајдови са путовања по тим пределима одисали су душом коју је у себи носио. Био је вечити дечак, авануриста, заљубљеник у историју, приче, бајке, легенде, људе, језике, обичаје... Волео је све да дозна, научи, додирне, погледа. Као беба која тек упознаје свет.

Кад год би ме угледао превртао би по џеповима све док не нађе и најмање парче хартије, а онда би ми давао седмичну лекцију из шпанског језика. Био је мој "el profesor" и дуго смо се поздрављали на шпанском,

бивајући мета радозналих погледа у Радничком.

А онда ме је наљутио. Решио је да са мојом планинарском браћом оде на планину, на Проклетије. Чврсто верујем у то да је са намером отишао,

скренуо, побегао, као да је желео да се заувек угаси на тим чаробним грабајским стенама. Дуго ми је требало да му опростим то што је приредио нашим младим пријатељима који су тада били са њим.

Јула месеца 2004. године, отварајући традиционални Табор, на падинама изнад Грбаје поставили смо спомен-плочу, у знак сећања на нашег Мирка, који је заувек остао на вољеним Проклетијама.

Епитаф самом себи је осмислио сам Мирко, у његовом тексту "Црногорске Проклетије", који смо објавили у нашем Билтену бр. 5, 1956. године :

"Ропојана су величанствена врата која воде у срце ове дивље планине, сурове лепоте. У срце Проклетте планине, тог дивљег светилишта паганских богова. Проћи ћу улаз, али ћу остати на прагу, да одавде само посматрам високе, заснежене торњеве и горостасне

вертикалне зидине из једног комада стене. Стара жеља претвориће се у чежњу, која ће се завући дубоко у моју душу, јер њено остварење не зависи од моје одлуке."

Сада му опраштам; одрастам, ваљда, па донекле прихватам тај помало себични потез последњег угађања себи.

Надам се и молим да негде горе, на најлепшим врховима, ужива у друштву древног Инка народа који му открива тајне његовог вољеног Мачу Пикчуа.

¡Hasta el placer, amigo! – Јер, неумитно, негде и некада срешћемо се поново.

Добрица Лазић – МОЈ ЧИЧА и Мирослав Лазић – МИРА “ЛОРД”

(М. Лазић)

“Чича, а што и мене не водиш на ту Рилу?”

Имам 5 година.

“Не може сад, немаш добре ципеле, а ни врећу. Други пут...”

Ја седим на врху његовог ранца, тешког “као туч”, на врху вреће коју је сам шашио. Тата и ја га пратимо до трамваја. То је стандардна процедура кад иде у планину без мене.

Онда, 1961. године, кад ми се родила сестра, са татом идем у Рисан (Црна Гора), јер тата тамо има неки хонорарни посао баш јула месеца. У Рисан, после неких десетак дана нашег боравка, долазе Чича и Рођа (Иван Шћепановић), који ту силазе

са Комова. Настављамо летовање, а они одлучују да “детету” приуште и пут бродом, па решавају да се у Београд вратимо тако што ћемо ићи бродом из Котора до Ријеке (ноћу), а одатле возом за Београд.

Вече у Котору. Спремамо се да се укрцамо у брод, па купујемо нешто за вечеру и пут. Чича проналази неку посластичарницу са колачима, али и којекаквим питама и буреком, па све то купују, а он пита продавачицу да му прода и кисело млеко, које је у неким глиненим посудицама. Она каже да то не може, то је само за конзумацију у локалу. Он, стари “шваца”, каже ОК, па одлази до неке бакални-

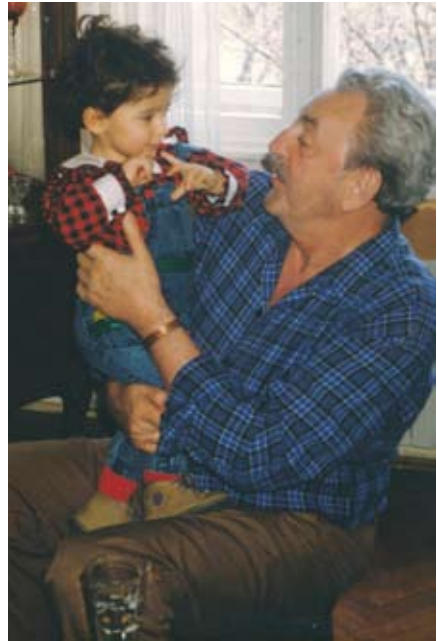
це, купује највећу чоколаду и враћа се у посластичарницу да “подмити” продавачицу. Успева врло брзо, па одлазимо на брод, Тамо ме стављају у врећу коју на палуби осигуравају ужадима и прусицима, да се “дете” не котрља, јер немамо кабину, која је прескупа за њихова примања. А онда ми сервирају бурек и кисело млеко, ја се наједем и спавам као беба, а чича и тата дежурају сву ноћ.

Пролази пар година. Сад имам неке назови-гојзерице и идем с њим и чика Цикетом и осталима у Перуђицу. Распамећен сам од среће, јер ми рекоше да је то прашума. Очекујем свакакве животиње, а ништа од тога. Само памтим дуго пробијање кроз неке шипраге и растиње, а још више памтим Фочу. Година је ’60 и нека, а мој Чича каже, пре него што смо сишли у “град”:

“Сад ми причај и питај шта год ‘оћеш, а доле (у Фочи) идемо у кафечајницу, тамо нема приче.”

Ја не знам сад шта да причам и питам, јер ме само копка шта је “кафечајница”.

Силазимо у Фочу, ја се осећам као у неком другом свету, а онда улазимо у ту “кафечајницу” – обична кафана, али унутра само сећије и ниске столице и неки људи који пуше на велике муштикле, звучно

одбијају димове и срчу кафу из филцана или гуцну неку ракију. Других звукова нема. Тек покретом, дозову “келнера” и покажу му да ли хоће ракију, кафу, чај, или рачун. Напољу, кад изађу, почиње разговор, веома гласан и жив. Тад сам први пут схватио шта значи мерак, шта је уживање

и, у неку руку, смисао живота – све има своје место, ред и закон.

Кажу ми да сам исти он, по изгледу, а и по нарави – био је брз, некад прек, увек гласан (и више од тога), а ја бих волео да сам, можда, мало више, по нарави,

налик свом тати, који је био старији брат, а целог живота некако повучен, миран и тих. Никад грубе речи, никад повишеног тона.

Он је један од оснивача “Радничког”, 1949. године. Увек само планинар-шетач, никад екстреман ни у чему, па ни на планини. Његово најважније достигнуће и најлепше место на свету је била Тара, коју је волео више него моја мајка, која је рођена у том крају. Међутим, где год да смо ишли по бајинобаштанским пределима, сви су се прво њему обраћали, јер је, некако, увек пленио топлином и врло брзо стицао познанике и пријатеље.

Задњих десетак година живота није бријао браду, па су биле веома

смешне ситуације кад, ходајући по Тари, наиђемо на неке сељанке, које му назову “Помоз’ Бог, оче” и притрчавају да му пољубе руку. Он се опире, па им онда каже ко је и шта је, те да је само заљубљен у њихов крај, а то се најчешће заврши клековачом у домаћинским кућама.

Пред крај живота, који је дошао баш рано (умро је у 62. години), имао је проблеме у ходу, због тзв. “пушачке ноге” – јер је пушио од детињства. Али, на Тари, своје последње лето, ишао би и десетак километара са мном и својом “једином Миком”, мојом женом, Мирјаном, коју је волео, некад ми се чинило, и више од мене (а љубав је била и више него узвраћена). Елем, питамо га да ли је уморан, а он само каже: “Ма, какви, само гурај”...

У Београду, већ после пар стотина метара почињала би да га боли нога, али Тара је увек била његов најбољи лек.

Кад видим његово име на плочи испред нашег Клуба, драго ми је да је тамо. А када је умро, можда сам тек тад схватио ко је и какав је био мој Тата – на сахрани му је било преко хиљаду њих, од планинара, другова из “шуме”, па до радника у предузећима у којима је некад радио. То ми значи више од имена на плочи.

Било ми је јасно зашто је имао тај надимак још од момачких дана – мој “Мира Лорд”.

Димитрије Ђорђевић – МИТА и Радолуб Јевтић – ЦИКЕ

(М. Лазић)

Наш Митке је био (и остао) планинар који је, пре свега, волео људе на планини, као и оне које је на планину водио. Није био ни алпиниста, ни високогорац, али је био незаменљив, неуморан, несебичан, увек насмејан, увек расположен, увек спреман да помогне, никад груб, никад за свађу, никад за то да се нешто “сече преко колена”... Мита је, једноставно, био човек без кога је било тешко замислити неку “туру” Радничког која би

укључивала и лепе видике, месташца за одмор, разговор и “пићенце”, нешто да се “чалабрцне” и да се пуно новог види и доживи.

Немирног духа, иако је цео радни век провео у “Железницама”, то га није спречавало да се појављује на свим могућим манифестацијама у граду, какве год и где год да су се дешавале. Шалили смо се међу собом: “Ако се нешто дешава у граду, а не видите Миткета на ТВ-у поред највиших

званица, то се онда, засигурно није ни догодило или није било вредно помена”.

Само он је увек и увек имао времена и да оде на састанак у СД Раднички, ПСБ, ПСС или, у она доба, ПС Југославије. Сви су га са радошћу поздрављали, јер је он радошћу и зрачио.

Водио је “Раднички” дуги низ година, у временима благостања, кад смо добијали дотације од СОФК-е, војске, општине... али и у временима немаштине и незнања, када је Друштво (сада Клуб, иако се на то тешко навикавам) бројало не више од тридесетак чланова. И тада је све то било “мачји кашаљ” и све нас је бодрио, говорећи да су то само тренутне бољке и да ће сигурно брзо бити боље, а дотле, хајдемо макар у “Кајмакчалан” или у недељу на пивце у Митровићев Дом на Авали...

Као да су га познавали и сви монаси и монахиње у манастирима које смо често обилазили, пред њим су се увек отварала сва врата и бивали смо дочекивани као најдражи гости.

Давних година прошлог века, успео је да направи неку кућицу у Кумбору, у Црној Гори, и тамо је одлазио кад год би му то посао и време дозволили. Ако бисмо се, којим случајем, нашли у Црној Гори, без обзира где, био би неопростив грех не отићи до Миткета и његове госпа-Вере, а одакле не бисте могли да одете без да се добро не окрепите, јелом, пићем и, пре свега, љубављу.

Тамо, у Кумбору, завршио је и своје овоземаљске дане, али његов лик и ведар дух остао је и даље у “Радничком”.

Радољуб Јевтић – Цике, такође један од оснивача “Радничког”, неуморан борац за правду и истину, у рату шифрант у штабу Драже Михаиловића, адвокат и један од првих српских послератних алпиниста, иако му то није било баш лако, с обзиром на превелику диоптрију коју је имао. Наиме, Цике је без наочара, иза којих су те благе очи деловале невероватно ситне, био малтене полуслеп.

Надимак “Цике” је и добио баш због тог свог недостатка. Мој стриц, а његов нераздвојни другар, иначе велики шаљивџија, једном приликом му је “сакрио” наочаре. То баш и није било неко сакривање, али...

Њих двојица су често били цимери у шатору. Пре него што би му се приспавало, Цике би скинуо наочаре и оставио би их увек тик поред себе, на дохват руке. Али, једног јутра, Добрица је те наочаре само померио пола метра ниже. Цике је прво пипкао око себе, а онда почео да “запомаже”, питајући где су му цвикери. Од тих “цвикера”, добио је и надимак – Цике.

Био је невероватно упоран и спретан алпиниста, бритког и брзог ума и на стени и у животу. Знао да је негде 1958-59. године извео до тада најбројнију групу планинара на завејану Шару.

Мита и Цике на планини

Памтим причу свог стрица када су неком приликом “шпартали” по Тари, па су затражили преноћиште код неког домаћина, макар у штали. Овај их је примио као најрођеније, па су, за вечером, причали о свему и свачему, и тако сазнали да домаћин има за два дана неко суђење у Ужицу, јер се “мало поџавељао” с комшијом. Чувши да је Цике адвокат, поче да га преклиње да га овај брани на суду, па тако они продужише боравак и одоше скупа на суд. Тамо је Цике одиграо главну улогу, јер је судија питао тужитеља шта је било повод да га оптужени удари, на срећу, само ушицама секире. Овај рече да га је Цикетов штићеник опсовао, рекавши му да једе... оно што се не једе, да не будем детаљан. А онда ступа на

сцену Цике, траживши приговор, и рекавши:

“Друже судија, мој штићеник га је упозорио: ‘Немој да једеш’...”

Судија, кажу, није могао да задржи смех, па их је, пошто су били комшије од рођења, натерао да се пред њим помире и изљубе. Цикетов штићеник је добио неку условну казну, а Цике је постао идол свих сељана са Таре. Дуго после тога, требало би само рећи да сте из “Цикетовог Радничког” и дилеме “где занотићи и чиме се окрепити” више не би било.

Седамдесетих година прошлог века, основао је и огранак “Радничког” у Хидропројекту, предузећу где је тада радио. Тако смо тих година имали и леп прилив чланства и значајне дотације.

Рувидићи – Ема и Рајко – ЉУБАВ У ПЛАНИНИ И ПЛАНИНА ОД ЉУБАВИ

(А. Лазић)

И они “најгори” који никако и ни под којим условима не верују у љубав, поред њих би посустали. Осетили би како из ово двоје људи (ма, надљуди!) избија топлина, избија оно нешто што баш и није са овог света. Нешто што се ваљда заслужи или се једноставно створи кад је неко не-коме суђен. Знате ли оно што често пишу у љубавним романима – “био им је довољан један поглед да разумеју шта оно друго мисли”? Е, баш су такви били и они. Емилија, Ема и доктор Рајко.

Тачније, проф. др Рајко Рувидић, оснивач српске хематологије и ре-

довни члан САНУ. Мада, није волео то титулисање. Он је био Рајко Рувидић и то му је, некако, у ванмедицинском свету било и више него довољно.

На планину је отишао са 12 година, те 1932, и то на Биоково, а потом, четири године касније већ се обрео у Аустрији на планини Шекел, надомак Граца. Пење се потом и на Камнишке Алпе и онда се, педесетих година двадесетог века, заљубљује у Проклетије. Схватате и сами, то га води и до нас, па члан Радничког постаје 1966. године.

Био је жустар, наоко преозбиљан – како и доликује човеку његове би-

ографије. Али, сва оштрина његовог погледа изгубила би се кад би га за руку узела Она. Онако како се заљубила у њега, тако се заљубила и у њу – планину. Емилија, Ема, бака са најживљим и најдетињастијим погледом. Плаве “навиклане” косе и плавих очију, са обавезним ружичастим или црвеним кармином, уносила је радост где год се појави. Она је била “моја Емилија”, рођене смо на исти дан, тог зимског, а некима и Божићног, 25. децембра – премда је она поранила 68 година. Разумеле смо се, то нам је ваљда наслеђе рођенданско. Нисмо морале ни да прозборимо, поглед и благи намиг све би говорили.

Било је лепо видети их у Радничком, док он држи предавање а она седи са стране и посматра га – као да први пут види тог човека, старца, младића у ког се заљубила, као да се изнова обрадује његовом погледу и речима којима описује скоро сваки слајд – “Ема и ја смо овде на”...

Међутим, видети их на планини било је чаробно. То је искуство какво само пожелети можете!

Те, сада већ давне (кад пре, мајку му?) 2003. године, пошли су са нама на Вршачке планине. Тада 82-годишња Емилија и њен 83-годишњи Рајко. Возач аутобуса задиркивао нас је и говорио да су му сумњиви, да је питање да ли ће се вратити. Уз строг осмех прећутали смо те “прозивке” особе која није знала са чим се сусреће. Забезекнуо се када је, чекајући нас да се сакупимо и да нас врати у Београд, угледао њих двоје. Корак по корак, ногу пред ногу, аутобусу су прилазили Рајко и Ема. Нису се држали за руке, али био је довољан минијатурни покрет прстом да то учине, тако су били близу једно другог. Увек. Око њих је сијало нешто, необјашњиво, недоживљено, нешто за шта се надам да ће свако од нас некада осетити. Била је то љубав. Она права – љубав у планини и планина од љубави.

У спомен на њих, славимо и љубав и планину. И, зато, сваки пут када сте са вољеном особом на некој планини или стази, сетите их се. Осетићете њихове миле погледе на себи и одобрење најромантичнијих планинара.

Радоња Шекуларац – ПЛАВЕ ОЧИ ПРОКЛЕТИЈСКЕ

(А. Лазић)

Ништа теже у послу новинара него писати чланак о некоме кога не познајете. Ништа лакше у “послу” планинара него написати нешто о некоме са ким сте се само руковали, а опет, имате утисак да сте га познавали годинама. И да га познајете и дан-данас и да га сваки дан упознајете – иако га нема већ, ево, 11 година.

Где год да се денете у Гусињу, уколико кажете да сте из Радоњиног “Радничког” (онако како смо на Тари сви из Цикетовог “Радничког”), дочекаће вас сетни осмеси.

Један од најпознатијих Гусињана, доајен југословенског планинарства и професор француског језика, био је заиста вољен човек. За њега је новинар подгоричке “Побједе” Гојко Кнежевић написао да је “утабао знање ђацима и стазе на Проклетијама”.

Заиста, онолико колико можете владати неком планином, Шеки је владао Проклетијама. Био је њихов чувар, њихов водич, њихов најбољи пријатељ. Њихове најплавлје очи. Ст-

раствени планинар, скијашки судија, маркирао је стазе од наше Грбаје до Каранфила, а проглашење Проклетија за национални парк сматра се баш његовом иницијативом.

Не мора се много писати о Радоњи, о њему најбоље говоре његове најпознатије речи – писмо које нам је својевремено послао и које ћемо увек радо цитирати – као својеврсни тестамент који нам је оставио.

Драги планинари,

Пошто нисам у могућности да непосредно са вама поделим радост и свечано расположење поводом значајног јубилеја, желим да вам се макар на овај начин обратим.

Јављам вам се из већ снежних Проклетија које својом топлотом неодољиво маме и изазивају све љубитеље планина. Они који су то осетили у својој души враћају им се поново. Морају јер су постали заљубљени. Враћају се планини, баш као што се човјек враћа жени која га је освојила. Једном, али завек и неизлечиво.

Тако ја гледам и на вас у планини, а и у овом свечаном тренутку. И ви сте се дали заљубити, па сте се враћали планини небројено пута и нека нико не каже да је освојио неку планину, врх. Она је освојила њега. Она, планина, се завек настанила у његову душу, па сад као сваки заљубљеник лута и пати се по врелини и невремену.

То не знају они који нас испраћају у планину чудним погледом. Можда ће то једном да схвате. Кад се заљубе. Као ми. Па почну да пате и да се пате.

Ја вама честитам и завидим што остасте заљубљени и – освојени.

**С поштовањем и љубављу,
Ваш сапатник у љубави,
Радноња Шекуларац – Шеки**

Овде с поносом објављујемо писмо које нам је послала наша чланица, Бојана Поповић, а поводом смрти свог супруга, а нашег "саборца" и члана "Радничког" још од 1993. године, Владимира.

Имао сам част да, поред дружења на планини, будем кратко време један од уредника "Планинарског гласника Србије", чији је Владимир био главни уредник више од десет година, па смо се тако дружили и у градском окружењу. Поред изузетног интересовања за све што је виђао на планини око себе,

Влада је имао невероватну склоност и умешност да све своје походе, сликом и речју, пренесе онима који се нису дружили с њим на некој од планина.

Надам се да ће бити веома задовољан и поносан на све нас који смо допринели изласку овог и оваквог билтена.

Хвала планинарима "Радничког"
на решењу којим су се одрекли
од мога Владимира. Мислићем је
доста јасно и једноставно и то је за породицу
ушеса у великој тежоти.
Мога Владимира, више него, остале
су убавене на брђине фототрафи-
јане и, својдовима и моја нада
да ће то та се не некој од
планинарског клуба. Билтен је
сестички. Није дозволио да његов
опаздак одлази авале у штампани.
"Добри текс ви и моји пријатељи -
планинари..." рекао је. Тако је се
био. Хвала још једном

Владимир Бојана Поповић

Драги планинари “Радничког”,

Овај наш, помало ванредни Билтен, посвећен је нашим клупским друговима, учитељима и “саборцима”, као знак да сећање на њих не умире.

Нашу традицију посебног, комеморативног састанка, настављамо од 11. априла 2002. године, када смо се први пут састали тим поводом, а на годишњицу смрти Звонка Блажине. Том приликом је Бранко Котлајић предложио да тај други априлски састанак буде посвећен нашим преминулим члановима.

Иначе, први предлог за сећања на наше планинаре на неким другим висинама, дошао је још 1982. године, када је Добрица Гаћеша предложио да се, у знак сећања на њих, организују посебни излети или походи у планине.

Надамо се да ће већи број ваших извештаја са излета и похода омогућити редовније излагање Билтена.

БИЛТЕН “ПД РАДНИЧКИ” излази захваљујући вашим прилозима, сугестијама, текстовима и фотографијама. Достављајте нам све што може допринети развоју и афирмацији планинарства. Уредништво се унапред захваљује на сарадњи.

